

Welkom in de raadzaal

In de Raadzaal vinden vandaag plechtige aangelegenheden zoals huwelijken, jubilea of officiële ontvangsten plaats. Daarenboven is het glasraam één van de meest indrukwekkende 'collectiestukken' van het Yper Museum.

Ontstaan

Omstreeks 1307 wordt hier 'de Schepenkamer' gebouwd. Voordien vergaderden de schepenen in het Belfort. Kwam de nieuwe kamer er omdat in 1303 negen leperse schepenen uit de toren geworpen werden? Interessante aanname, maar tot op heden onzeker.

venster. Die vorm herken je nog duidelijk in het huidige raam! Er komt de nodige luister: gebrandschilderd glas, wandtapijten, een open haard, beelden en prachtige muurschilderingen: onderaan de Vlaamse graven en gravinnen van Lodewijk van Nevers tot Karel de Stoute. Bovenaan evangelisten Johannes en Marcus.

In 1611 kocht de stad 26 zogenaamde Spaanse stoelen. Op de lederen bekleding van deze stoelen werd het stadswapen geschilderd. Op de rug van de huidige stoelen prijkt een sierlijke Y. In 1794 houdt het Franse leger lelijk huis: glasramen en beelden sneuvelen, de prachtige muurschilderingen verdwijnen achter een kalklaag. De Franse republikeinen hadden lak aan de adellijke afbeeldingen!

geen frank gekeken, dankzij ruime subsidies van de overheid. Het dak, de lambriseringen en de oude muurschilderingen worden zorgvuldig gerestaureerd.

Er komt een imposante schoorsteenmantel, versierd met houten beelden. In het midden prijkt Onze Lieve Vrouw van Tuine. Op de lange wanden komen nieuwe muur-schilderingen van Godfried Guffens en Jan Swerts. Alles is erg kleurrijk!

Op het nieuwe glasraam worden de wapens van de leperse gilden afgebeeld.

'14-'18 en interbellum

In 1914-1918 werd de zaal volledig verwoest. Toch konden enkele beelden en een stuk van de lambrisering gered worden. Pas in de jaren '60 vindt de heropbouw plaats. De zaal ontving sindsdien prominente personen, zoals Queen Elisabeth.

Gebruik

De Schepenkamer kende een turbulente geschiedenis. In het begin wordt hij gebruikt als rechtbank: de schepenen vellen er vonnissen (tot zestig pond parisis), tevens als ontvangstruimte en als zetel voor de toenmalige gemeenteraad: de 'grooten raedt'. Vanaf de Franse overheersing (1794) wordt hier de militaire loting georganiseerd en tijdens de jaarlijkse kermis mogen marktkramers er hun waren opstellen.

Onder Hollands Bewind wordt de kamer een militair magazijn en vervolgens gaat het van kwaad naar erger: een stortplaats voor oud ijzer en kapotte meubels, sporadisch ook stemlokaal. Pas in 1842 komt er wat verbetering: de Société des Beaux-Arts geeft het Stedelijk Museum (toen eerder een rariteitenkabinet) er tijdelijk onderkomen. Vanaf 1869 wordt de kamer opgewaardeerd als ontvangst- en trouwzaal.

Vandaag

De zaal lijkt qua structuur goed op de vooroorlogse toestand. De schoorsteenmantel en de muurschilderingen kwamen echter niet terug. De huidige laat-gotische beelden zijn een permanente bruikleen van de Brusselse Musea voor Kunst en Geschiedenis.

De werken aan de wanden zijn Charles Degroux' ontwerpen voor muurschilderingen in de Lakenhallen. De opdracht was hem eerst toegewezen, maar hij stierf voor hij aan het schilderen toekwam. Ferdinand Pauwels verving hem. Gelukkig kunnen Degroux zijn fraaie ontwerpen hier nog bekijken. Ze verbeelden de belangrijkste historische feiten van de leperse geschiedenis. Het doopsel van Clovis, Robrecht van Bethune geeft kunstvoorwerpen in onderpand voor een lening hem toegestaan door de stad leper, de openbare lezing van een charter van Lodewijk van Nevers dat het weven van laken in de omgeving van leper verbood, het Beleg van leper in 1383. Je ontwaart ook Sint-Amandus, Sint-Begga, Kroniekschrijver Jan van leper, graaf Karel de Goede, gravin Johanna van Constantinopel en graaf Diederik van de Elzas.

Decoratie

De zaal wordt verschillende malen rijkelijk gedecoreerd. Na de brand van het 'Stedehuis' in 1498 krijgt de kamer een spitsboogvormig

Pas in de 19e eeuw komt er eerherstel. Het grote raam aan de westkant wordt dichtgetimmerd voor de aanmaak van een koepel in glas. Bij deze werken herontdekt men toevallig de muurschilderingen. François Böhm restaureert ze een eerste maal.

Dankzij burgemeester Vandenpeereboom, die in 1861 minister van Binnenlandse Zaken wordt, vindt een restauratie plaats. En daarbij wordt op

Het prachtige glasraam toont ons de geschiedenis van leper in een notendop. Ontdek ze op de ommezijde!

Het glasraam

Na een ruwe schets wordt het glasraam op ware grootte op karton getekend. Daarna tekent Brys het ontwerp op stevig tekenpapier over. Dit papier verknijpt hij in evenveel stukken als er glasdeeltjes zijn. Elk stukje wordt vervolgens op gekleurd glas gelegd en uitgesneden. Erg arbeidsintensief en ook niet zonder risico. Dik glas breekt snel. De gekleurde glasstukken worden vervolgens met zwarte verf omlijnd. Na tien uren droogtijd gaan alle losse deeltjes, met krijtpoeder bestrooid, in de glasoven op ongeveer 600°C. Na twaalf uren afkoelen kan alles aan elkaar gesoldeerd worden.

Het glasraam werd in 1970 door Arno Brys (°Sijsele, 1928) geschilderd. Brys is bekend als tekenaar en ontwerper van kostuums, reuzen, praalwagens... van o.a. de Heilig Bloedprocessie in Brugge.

Midden in het glasraam pronken twee edele figuren, de graaf en gravin van Vlaanderen, Boudewijn IX en Maria van Champagne. Hun prachtige kledij staat bol van de heraldische symbolen. Volgens de legende leggen zij de eerste steen van de Lakenhallen. Of de legende klopt, weten we niet.

Dwars door leper stroomt de leperlee. In de middeleeuwen is deze rivier bevaarbaar. Ideaal voor een stad met lakenindustrie! Vandaag stroomt de rivier enkel ondergronds door de stad.

De blauwe figuren naast Maria en Boudewijn zijn de leperse gilden en ambachtslieden. Wanneer er moet gevochten worden, zijn zij het die de wapens opnemen. Hier bewapenen ze zich ter verdediging van de graaf en gravin. Let op de vele verschillende vlaggen. Elke groep toont met deze vlag welk beroep ze uitoefenen.

Sint-Maarten is de patroonheilige van lakenstad leper. Hij schenkt hier zoals in de legende een stuk van z'n mantel. In leper brengt Sint-Maarten, en dus niet Sinterklaas, de kinderen op 11 november al geschenkjes.

De vlaggen die je hier ziet, tonen ons de andere grote handelssteden in Europa. leper hoort thuis in hetzelfde rijtje als Londen, Aken, Parijs, Bordeaux, Genua, Firenze en ook Poperinge!

In de middeleeuwen zijn de meeste huizen uit hout opgetrokken. Vandaag is er in leper nog één houten gevel te bewonderen.

Onderaan zie je de verschillende stappen om dat prachtige leperse laken te maken. Je ziet de leperlingen wol wegdragen, stevig spinnen, welig weven, volop vullen, driftig drogen, veelvuldig verven, secuur snijden, meermaals meten en vlotjes verkopen.

Via de leperlee kunnen bootjes tot in de binnenstad varen en het mooie laken aanvoeren.

Verder zit het glasraam vol unieke details. Geef je ogen de kost: eigenwijze leperse katten, ijdele narren, hier en daar een steelse blik, waar de liefde ontluikt ...